

ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ: «ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ»

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ
ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ:

Με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου, στόχος είναι η ίδρυση για πρώτη φορά στην Ελλάδα ειδικού νομικού προσώπου χρηματοδότησης ερευνητικών προγραμμάτων για τη στήριξη της έρευνας και καινοτομίας, την οικοδόμηση του ενιαίου χώρου παιδείας-έρευνας και την ανάπτυξη της οικονομίας της γνώσης, με απώτερο σκοπό την παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας.

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΕ ΑΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΟΥ ΤΥΧΟΝ
ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ:

Δεν περιλαμβάνονται άλλες ρυθμίσεις.

A. ΚΥΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗ ΡΥΘΜΙΣΗ

1. Αναγκαιότητα

1.1 Περιγράψτε το πρόβλημα (οικονομικό, κοινωνικό ή άλλο) το οποίο καθιστά αναγκαία την προώθηση και ψήφιση της αξιολογούμενης ρύθμισης

Ως διαδικασία, η έρευνα εξ ορισμού εμπεριέχει σημαντικό βαθμό αβεβαιότητας ως προς το αποτέλεσμα. Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με τη μεγάλη χρονική της διάρκεια, ιδίως σε περιπτώσεις βασικής έρευνας και έρευνας με αφορμή την επιστημονική περιέργεια (curiosity driven research), καθιστά δυσχερή τη χρηματοδότησή της από τον ιδιωτικό τομέα, επιχειρηματικό και τραπεζικό, επιβάλλοντας την παρέμβαση του κρατικού παράγοντα. Η οικονομική κρίση την οποία διέρχεται η Ελλάδα έχει καταστήσει ακόμα δυσκολότερη τη χρηματοδότηση της έρευνας, με αποτέλεσμα τη μαζική φυγή υψηλά εκπαιδευμένου επιστημονικού δυναμικού στο εξωτερικό (brain drain). Η απώλεια αυτού του ανθρώπινου κεφαλαίου έχει μακροπρόθεσμες επιπτώσεις εις βάρος της ανάπτυξης και της παραγωγικής ανασυγκρότησης της εθνικής οικονομίας.

Μέχρι τώρα, η χρηματοδότηση ερευνητικών προγραμμάτων πραγματοποιούταν με κεφάλαια του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και ευρωπαϊκά κονδύλια (Ορίζοντας 2020, ΕΣΠΑ κλπ). Η επιτακτική ανάγκη στήριξης της έρευνας και καινοτομίας επιβάλλει αφενός την ανεύρεση συμπληρωματικών κονδυλίων για το σκοπό αυτό κι αφετέρου την διαχείρισή τους με τρόπο ευέλικτο, χωρίς τους προβληματικούς για το αντικείμενο τεχνοκρατικούς περιορισμούς των ευρωπαϊκών προγραμμάτων.

1.2 Αναφέρατε τους στόχους που επιδιώκει η αξιολογούμενη ρύθμιση συμπεριλαμβάνοντας επιπλέον τυχόν ποσοτικοποιημένα και ποιοτικά στοιχεία των επιδιωκόμενων στόχων και αποτελεσμάτων

Με την δημιουργία του Ελληνικού Ιδρύματος Έρευνας και Καινοτομίας επιδιώκεται:

- Η στήριξη της έρευνας και της καινοτομίας μέσα από την χρηματοδότηση ερευνητικών προγραμμάτων και τη χορήγηση υποτροφιών στο πλαίσιο της εθνικής στρατηγικής για την έρευνα και την καινοτομία.
- Η στήριξη νέων επιστημόνων στα πλαίσια ερευνητικών προγραμμάτων υψηλής ποιότητας χωρίς γεωγραφικούς και θεματικούς περιορισμούς.
- Η δημιουργία θέσεων εργασίας για νέους επιστήμονες.
- Ο περιορισμός της διαρροής επιστημόνων προς το εξωτερικό και η αντιστροφή της τάσης με την προσέλκυση επιστημόνων στην Ελλάδα.
- Η προμήθεια, συντήρηση κι αναβάθμιση του επιστημονικού εξοπλισμού των εν δυνάμει δικαιούχων, δηλαδή των δημόσιων ακαδημαϊκών και ερευνητικών φορέων της χώρας.
- Η στήριξη νεοφυών επιχειρήσεων που εκμεταλλεύονται ερευνητικά αποτελέσματα κατά το πρώιμο στάδιο λειτουργίας τους.
- Η διασφάλιση της διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας του Ελ.Ιδ.Ε.Κ. με ταυτόχρονη εποπτεία από τον αρμόδιο για ζητήματα έρευνας και τεχνολογίας Αναπληρωτή Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων προς εξασφάλιση του δημοσίου συμφέροντος.
- Η ενεργός εμπλοκή των εν δυνάμει δικαιούχων, δηλαδή των δημόσιων ακαδημαϊκών και ερευνητικών φορέων της χώρας, στη διαδικασία μέσω της εκλογής μελών στη Γενική Συνέλευση του Ελ.Ιδ.Ε.Κ., από την οποία θα προκύπτει το Επιστημονικό Συμβούλιο και, εν συνεχεία, ο Διευθυντής του Ελ.Ιδ.Ε.Κ.

- Η λειτουργία με βάση τις αρχές της εξαιρετικής ακαδημαϊκής επίδοσης, της διαφάνειας, της αξιοκρατίας και της χρηστής οικονομικής διαχείρισης.
- Η συμπληρωματική ως προς τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας δράση του Ελ.Ιδ.Ε.Κ. στο πλαίσιο της εθνικής στρατηγικής για την έρευνα και την καινοτομία.
- Η υποβοήθηση, μέσα από τη σύγκλιση και συνεργασία, για τη δημιουργία του ενιαίου χώρου Παιδείας-Έρευνας.
- Η επένδυση στην έρευνα ως θεμέλιο της οικονομίας της γνώσης και μοχλός παραγωγικής ανασυγκρότησης της χώρας για την ανάπτυξη και την έξοδο από την κρίση.

1.3 Αναφέρατε αναλυτικά τις κοινωνικές και οικονομικές ομάδες που επηρεάζει άμεσα και αυτές που επηρεάζει έμμεσα η αξιολογούμενη ρύθμιση και προσδιορίστε τον λόγο της επιρροής

Άμεσοι αποδέκτες των αλλαγών είναι οι δημόσιοι ακαδημαϊκοί και ερευνητικοί φορείς της χώρας, δηλαδή Πανεπιστήμια, ΤΕΙ, και οι ερευνητικοί και τεχνολογικοί φορείς του άρθρου 13^α του ν.4310/2014. Έμμεσος αποδέκτης είναι το σύνολο της κοινωνίας, καθώς η υποστήριξη της Έρευνας μπορεί να αποτελέσει μοχλό ανάπτυξης.

2. Καταλληλότητα

2.1 Αναφέρατε, εάν υπάρχουν, προηγούμενες προσπάθειες του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος στην Ελλάδα και περιγράψτε αναλυτικά τα επιτυχή και τα προβληματικά στοιχεία των προσπαθειών αυτών

Δεν υπάρχει αντίστοιχο προηγούμενο στην Ελλάδα.

2.2 Αναφέρατε τουλάχιστον ένα παράδειγμα αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος σε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του ΟΟΣΑ (εφόσον υπάρχει) και αιτιολογήστε τον λόγο για τον οποίο επιλέξατε τη συγκεκριμένη χώρα.

Οι περισσότερες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του ΟΟΣΑ διαθέτουν ήδη εθνικούς οργανισμούς χρηματοδότησης της έρευνας, στα πρότυπα των οποίων κινείται και το Ελ.Ιδ.Ε.Κ.

2.3 Απαριθμήστε αναλυτικά τα διατάγματα και τις κανονιστικές πράξεις που πρέπει να εκδοθούν, προκειμένου να εφαρμοστεί πλήρως αξιολογούμενη ρύθμιση και περιγράψτε για κάθε μία από αυτές τυχόν θέματα που πρέπει να προσεχθούν κατά την εφαρμογή της

1. Απόφαση του εποπτεύοντος Υπουργού για τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Ελ.Ιδ.Ε.Κ.
2. Απόφαση του εποπτεύοντος Υπουργού για τον ορισμό δύο ορκωτών λογιστών και ισάριθμων αναπληρωτών τους που θα ελέγχουν τη νομιμότητα της οικονομικής διαχείρισης.
3. Απόφαση του εποπτεύοντος Υπουργού η οποία θα εξειδικεύει κατ' έτος το πρόγραμμα χρηματοδότησης ανά επιστημονικό πεδίο, ύστερα από σχετική εισήγηση του Επιστημονικού Συμβουλίου.
4. Διαπιστωτική πράξη του εποπτεύοντος Υπουργού για τον διορισμό των μελών της Γενικής Συνέλευσης
5. Διαπιστωτική πράξη του εποπτεύοντος Υπουργού για τον διορισμό των μελών του Επιστημονικού Συμβουλίου
6. Απόφαση του εποπτεύοντος Υπουργού για την απόσπαση στο Ελ. Ιδ. Ε.Κ. υπαλλήλων από κάθε άλλη υπηρεσία του Δημοσίου ή από άλλο νομικό πρόσωπο, δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου
7. Απόφαση του εποπτεύοντος Υπουργού εντός δέκα (10) ημερών από την δημοσίευση της αξιολογούμενης ρύθμισης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως για τη συγκρότηση πενταμελούς (5μελούς) Επιστημονικής Επιτροπής από επιστήμονες διεθνούς εμβέλειας και κύρους και ορισμό του Προέδρου της, η οποία θα καθορίσει τα ειδικότερα προσόντα των μελών του ΕΣ και του Διευθυντή και θα δημοσιεύσει δημοσιεύει προσκλήσεις για την υποβολή υποψηφιοτήτων για το ΕΣ και τον Διευθυντή του Ιδρύματος.
8. Ενημερωτική πράξη του εποπτεύοντος Υπουργού προς τα Πανεπιστήμια και τους ερευνητικούς φορείς του άρθρου 13^α του ν. 4310/2014 για την υποχρέωσή τους να επιλέξουν, εντός ενός (1) μηνός, ένα (1) μέλος με τον αναπληρωτή του, για τη ΓΣ του Ιδρύματος
9. Απόφαση του εποπτεύοντος Υπουργού για τη σύσταση τριμελούς (3μελούς) τεχνικής γραμματείας για την άσκηση των προσωρινών αρμοδιοτήτων που αφορούν τη λειτουργία του Ελ.Ιδ.Ε.Κ. έως την συγκρότηση της ΓΣ, του ΕΣ και το διορισμό του Διευθυντή του Ιδρύματος και τη αυτοδίκαιη μεταβίβαση των σχετικών αρμοδιοτήτων σε αυτούς.
10. Απόφαση του εποπτεύοντος Υπουργού για λεπτομέρειες που αφορούν τη λειτουργία του Ελ.Ιδ.Ε.Κ. έως τη δημοσίευση του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του.
11. Απόφαση του εποπτεύοντος Υπουργού έως την 31.12.2016 για τη διαχείριση της χρηματοδότησης προς το Ίδρυμα μέσω του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας και σύμφωνα με την από 15.7.2016 Σύμβαση της Ελληνικής

Δημοκρατίας με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων. Με την ίδια απόφαση πραγματοποιείται η κατανομή της χρηματοδότησης σε επιμέρους προκηρύξεις και σε κονδύλια που θα διατεθούν για τη έναρξη της λειτουργίας του Ιδρύματος και ρυθμίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για τη διαχείριση των εν λόγω κονδυλίων.

12. Αποφάσεις του εποπτεύοντος Υπουργού έως τη συγκρότηση της ΓΣ και του ΕΣ και το διορισμό του Διευθυντή, και πάντως το αργότερο έως την 31.12.2016, με τις οποίες δημοσιεύονται προκηρύξεις χρηματοδότησης, ύστερα από κατανομή των κονδυλίων χρηματοδότησης. Οι εν λόγω προκηρύξεις αφορούν τη χορήγηση υποτροφιών για τη διεξαγωγή διδακτορικών διατριβών ή/και μετα-διδακτορικών μελετών. Η αξιολόγηση, διαχείριση, υλοποίηση των προκηρύξεων αυτών πραγματοποιείται σύμφωνα με τους όρους της αξιολογούμενης ρύθμισης και του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας.

3. Συνέπειες στην Οικονομία

3.1 Αναφέρατε αναλυτικά ποιες κατηγορίες επιχειρήσεων αφορά η αξιολογούμενη ρύθμιση

Οι προωθούμενες ρυθμίσεις αφορούν τους δικαιούχους χρηματοδότησης από το Ελ.Ιδ.Ε.Κ., δηλαδή Πανεπιστήμια και Τ.Ε.Ι. που εδρεύουν στην Ελλάδα και ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς του άρθρου 13^α του ν. 4310/2014. Επιπλέον, συνδικαιούχοι χρηματοδότησης δύνανται να είναι επιχειρήσεις, εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα και λοιποί φορείς, του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα, της ημεδαπής και της αλλοδαπής. Οι ειδικότεροι δικαιούχοι θα ορίζονται στις εκάστοτε προκηρύξεις, σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό του Ιδρύματος.

Στους σκοπούς του Ελ.Ιδ.Ε.Κ. περιλαμβάνεται επίσης η στήριξη υπό ίδρυση και νεοϊδρυθέντων νεοφυών επιχειρήσεων για την εκμετάλλευση ερευνητικών αποτελεσμάτων.

3.2 Προσδιορίστε αναλυτικά τα οφέλη ή την επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού που αναμένεται να προκληθούν από την εξεταζόμενη ρύθμιση

Τα προωθούμενα μέτρα στο σύνολό τους δεν αναμένεται να επιφέρουν σοβαρή επιβάρυνση στον κρατικό προϋπολογισμό.

4. Συνέπειες στην Κοινωνία και τους Πολίτες

4.1 Αναφέρατε τις προσδοκώμενες συνέπειες της προτεινόμενης ρύθμισης στην κοινωνία γενικά και στις επηρεαζόμενες κοινωνικές μονάδες ειδικά

Οι διατάξεις αναμένονται να βοηθήσουν στην υποστήριξη της έρευνας ως μοχλού ανάπτυξης και τρίτου πυλώνα μαζί με την παιδεία και τον πολιτισμό.

Ειδικότερα το νομοσχέδιο θα επηρεάσει θετικά το προσωπικό Πανεπιστημίων, ΤΕΙ, Ερευνητικών και Τεχνολογικών φορέων και νέους επιστήμονες.

4.2 Αναφέρατε τα σημερινά δεδομένα για κάθε ένα τομέα και κάθε μία κοινωνική ομάδα που επηρεάζονται από την αξιολογούμενη ρύθμιση, όπως αυτά προκύπτουν από την Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία

Η ελληνική έρευνα έχει κορυφαίες επιδόσεις διεθνώς, ωστόσο αντιμετωπίζει τα προβλήματα που περιγράφηκαν στην παράγραφο 1.1 με αποτέλεσμα την αυξανόμενη εκροή ελλήνων επιστημόνων στο εξωτερικό.

4.3 Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τα οφέλη που αναμένονται να προκύψουν για τον πολίτη από την προτεινόμενη ρύθμιση

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι το νομοσχέδιο θα επηρεάσει θετικά το προσωπικό Πανεπιστημίων, ΤΕΙ, Ερευνητικών και Τεχνολογικών φορέων και νέους επιστήμονες.

4.4 Αναφέρατε τα σημεία της προτεινόμενης ρύθμισης, τα οποία επιφέρουν βελτίωση των υπηρεσιών του Κράτους προς τον πολίτη

Με το προτεινόμενο νομοσχέδιο, το Ελ.Ιδ.Ε.Κ. θα αποτελέσει συμπληρωματικό προς την Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας μέσο για την κρατική υποστήριξη της έρευνας και καινοτομίας στο πλαίσιο της σχετικής εθνικής στρατηγικής.

5. Νομιμότητα

5.1. Αναφέρατε το πλαίσιο διατάξεων του Συντάγματος στο οποίο ενδεχομένως εντάσσεται η προτεινόμενη ρύθμιση

Η προτεινόμενη ρύθμιση εντάσσεται στο άρθρο 16 του Συντάγματος, το οποίο κατοχυρώνει την υποχρέωση της πολιτείας να αναπτύσσει και να προάγει την έρευνα και την επιστήμη.

5.2 Αναφέρατε τις σχετικές διατάξεις και προβλέψεις του ευρωπαϊκού κοινοτικού δικαίου και των διεθνών συμβάσεων που έχει κυρώσει η Ελλάδα, όπως επίσης και τυχόν νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (Δ.Ε.Κ.)

Το άρθρο 179 της ΣΛΕΕ ορίζει ότι «η Ένωση έχει ως στόχο να ενισχύει τις επιστημονικές και τεχνολογικές της βάσεις, με τη δημιουργία ευρωπαϊκού χώρου έρευνας στον οποίο οι ερευνητές, οι επιστημονικές γνώσεις και η τεχνολογίες κυκλοφορούν ελεύθερα».

6. Αρμοδιότητα

6.1 Αναφέρατε τα Υπουργεία που είναι συναρμόδια για τον σχεδιασμό και την προώθηση της αξιολογούμενης ρύθμισης, αιτιολογώντας ειδικά τους λόγους συναρμοδιότητας

Υπουργείο Οικονομικών, λόγω της χρηματοδότησης του Ελ.Ιδ.Ε.Κ. από τον κρατικό προϋπολογισμό και της από 15.7.2016 Σύμβασης της Ελληνικής Δημοκρατίας με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων

7. Τήρηση Νομοτεχνικών Κανόνων και Κωδικοποίηση

7.1 Αναφέρατε τους Νομοτεχνικούς Κανόνες οι οποίοι εφαρμόστηκαν κατά τη σύνταξη της προτεινόμενης διάταξης, με αναφορά στο εγχειρίδιο οδηγιών της Κεντρικής Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής (ΚΕ.Ν.Ε.)

Το σχέδιο νόμου έχει ήδη τεθεί υπόψη της ΚΕ.Ν.Ε. η οποία έχει θέσει σειρά προτάσεων-οδηγιών, οι οποίες και έχουν ενσωματωθεί στο σύνολό τους.

7.2 Προσδιορίστε τις διατάξεις που τροποποιεί, αντικαθιστά ή καταργεί η προτεινόμενη ρύθμιση και ιδίως αναφέρατε εάν υπάρχει ήδη κώδικας ρυθμίσεων συναφών με την προτεινόμενη

Δεν υπάρχουν σχετικές διατάξεις

7.3 Αναφέρατε τις εν γένει βελτιώσεις που επιφέρει η προτεινόμενη ρύθμιση στην έννομη τάξη και ειδικά τις διατάξεις που κωδικοποιεί ή απλουστεύει

Δεν υπάρχουν σχετικές διατάξεις

8. Διαφάνεια – Κοινωνική Συμμετοχή

Στο προτεινόμενο σχέδιο νόμου έγινε δημόσια διαβούλευση με σχόλια σε όλα τα άρθρα

A. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΛΛΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

9. Γενική αξιολόγηση

9.1. Περιγράψτε χωριστά κι αναλυτικά το πρόβλημα που καλείται να αντιμετωπίσει κάθε μία «άλλη διάταξη» που περιλαμβάνεται στο προτεινόμενο σχέδιο νόμου

9.2 Περιγράψτε χωριστά και αναλυτικά τους λόγους για τους οποίους κάθε «άλλη διάταξη» είναι αναγκαία και κατάλληλη να αντιμετωπίσει το αντίστοιχο πρόβλημα